

Møteinnkalling

Utvalg: Rohkunborri nasjonalparkstyre
Møtested: E-postmøte
Dato: 19.05.2015
Tidspunkt:

Eventuelle spørsmål kan rettes til tlf.: 91328614

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST	Godkjenning av protokoll fra forrige møte		2003/5716
ST 14/15	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til nødvendig bruk av helikopter og gjennomføring av fangstmerking av snøugle		2015/2499
ST 15/15	Innvilget dispensasjon til bruk av insektfeller til fangst av innsekter til forskning i Rohkunborri nasjonalpark		2015/1812

Arkivsaksnr: 2015/2499-2

Saksbehandler: Asgeir Kvalvåg Blixgård

Dato: 12.05.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyre	14/15	19.05.2015

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rohkunborri nasjonalpark til nødvendig bruk av helikopter og gjennomføring av fangst med merking av snøugle til forskning

Forvalters innstilling

Med hjemmel i verneforskriften og naturmangfoldloven § 48 gir Rohkunborri nasjonalparkstyre Norsk institutt for naturforskning v/Karl Otto Jacobsen tillatelse til lavtflyvning/landing med helikopter og fangst av snøugle i Rohkunborri nasjonalpark.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder i perioden 15. juni – 20. juli 2015
2. Nødvendige tillatelser fra forsøksdyrutvalget skal foreligge før innsamlingen
3. Resultatene av feltarbeidet skal rapporteres til nasjonalparkstyret pr. e-post innen 25. oktober 2015.
4. Denne dispensasjonen skal medbringes under feltarbeidet
5. Flyvningen skal klareres med berørt reinbeitedistrikt og skje i forståelse med reindriftnæringen i området

Vedtaket kan innen 3 -tre- uker påklages til Miljødirektoratet.
Eventuell klage rettes til Nasjonalparkstyret.

Det vises til søknad av 21.4.2015.

Saksopplysninger

Søknaden

Snøugla har gått sterkt tilbake som hekkefugl i Norge de siste tiårene, og arten er nå oppført som sterkt truet i den norske rødlista for truede arter. NINA, Agder Naturmuseum og Norsk ornitologisk forening har hatt et snøugleprosjekt i Norge siden 2005. Formålet har blant annet vært å overvåke bestanden og å avdekke fuglenes vandringsmønster mellom hekkeårene.

Prosjektet har påvist hekking av snøugle i 2007 og 2011, og har til nå fanget og merket 15 voksne snøugler og utstyrt dem med satellittsendere. De foreløpige resultatene fra dette har bekreftet at vi har en felles bestand med Russland. Det er også samlet inn mye annen viktig informasjon om snøuglenes hekkebiologi, og ny kunnskap og tidligere ukjente aspekter er avdekket. Det er for tidlig å kunne si noe om sjansene for at det blir hekkinger av snøugle i Troms i 2015, men det er imidlertid tegn til økning i smånagerbestandene og det er observert snøugler i landsdelen i vinter. Dersom det blir hekking ønsker søker å kartlegge hekkebestanden. Dette innebærer også ringmerking av unger og innsamling av fjær/blodprøver og av data som kullstørrelse, ungeoverlevelse og næringsvalg. I tillegg ønsker de å fange minst 12 voksne snøugler for å utstyre dem med satellittsendere.

NINA søker i den forbindelse om tillatelse til å lande med helikopter i Rohkunborri nasjonalpark, Reisa nasjonalpark og Øvre Dividal nasjonalpark innenfor perioden 15. juni — 20. juli, dersom det blir behov for det. Likeledes søker NINA om tillatelse til å fange og merke snøugler med satellittsendere i alle de nevnte verneområdene. I tillegg søkes det tillatelse til å kunne ringmerke snøugle og å ha mulighet til å kunne fange og merke voksne snøugler med satellittsendere i de nevnte verneområdene. Fuglene fanges ved hjelp av enten fjernstyrt «bownet» eller et Brett med myke fotsnarer som settes ved sitteplassen ved reiret, og som holdes under kontinuerlig observasjon.

Regelverk

Rohkunborri nasjonalpark ble vernet ved kongelig resolusjon 25. februar 2011. Formålet med nasjonalparken er å bevare et stort naturområde med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråor-heggeskoger, urskogspreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre- og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sjørdalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Nasjonalparken har en egen forskrift. Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt jfr. forskriften § 3 pkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, jfr. Naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter om dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Det legges til grunn at dette forskningsprosjektet kan bidra til økt kunnskap om en truet og sårbar art, som en har begrenset kunnskap om når det gjelder vandringsmønster og habitatbruk. Rohkunborri nasjonalpark er et leveområde for denne arten og det vurderes slik at denne kunnskapen vil være positiv for forvaltning av en verneverdi i nasjonalparken.

Fangst av snøugler og montering av satellittsendere vil påføre fuglene stress og det vil være en viss risiko for at fuglene kommer til skade under håndteringen. Det er imidlertid tillit til at dette blir gjort på en skånsom måte, og det vises her til at det er kompetente personer som skal utføre dette arbeidet, og at det hentes inn de nødvendige tillatelser fra forsøksdyrutvalget. Gjennomføring av et prosjekt som dette vil være med på å bedre kunnskapsgrunnlaget.

Prosjektet gjennomføres av NINA som er en forskningsinstitusjon. Det er ikke fare for at andre vil søke om tillatelse på samme grunnlag og skape presedens for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet, jfr. naturmangfoldlovens § 10. Lavtflyvning og landing med helikopter vil kunne forstyrre dyreliv og friluftsliv og stride imot verneformålet. Det vurderes dithen at forstyrrelsen i forbindelse med prosjektet vil bli relativt kortvarig og ikke medføre økt samlet belastning. En tillatelse vil derfor ikke strider mot føre var prinsippet.

Det vurderes videre slik at dette prosjektet vanskelig gjennomføres uten bruk av helikopter, jfr. naturmangfoldlovens §12. Det er svært liten sannsynlighet for at naturen vil ta skade av dette tiltaket jf. Naturmangfoldlovens § 11 om erstatning ved miljøforringelse.

På grunnlag av det som er nevnt ovenfor legges det til grunn at tiltaket ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller strider mot vernevedtakets formål. Søknaden tilfredsstiller kravet i naturmangfoldloven § 48 til å gi dispensasjon og søknaden kan derfor innvilges.

Arkivsaksnr: 2015/1812-2

Saksbehandler: Asgeir Kvalvåg Blixgård

Dato: 12.05.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyre	15/15	19.05.2015

Innvilget dispensasjon til bruk av insektfeller for fangst av insekter til forskning i Rohkunborri nasjonalpark

Forvalters innstilling

Søknad om dispensasjon til bruk av feller og fangst av insekter innvilges. Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir styret for Rohkunborri nasjonalpark Tromsø Museum v/ Jostein Kjærandsen tillatelse til fangst av insekter i tråd med søknad.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for fellefangst av insekter i Rohkunborri nasjonalpark.
2. Fangsten skal foregå som beskrevet i søknaden.
3. Ansvarlig for fangsten er Jostein Kjærandsen, men også andre kan delta i den praktiske fangsten.
4. Denne dispensasjonen skal medbringes under feltarbeidet.
5. Rapport, og eventuelle publikasjoner som utarbeides sendes styret etter at arbeidet er utført.

Vedtaket kan innen tre uker påklages til Miljødirektoratet.
Eventuell klage rettes til Rohkunborri nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

I forbindelse prosjekt «Kartlegging av nordøstlige elementer i soppmygg-faunaen i Norge» finansiert av artsdatabanken, søkes det om å få fange soppmygg i Rohkunborri nasjonalpark. Fangsten vil foregå med flere ulike insektfeller som settes ut i terrenget i perioden mai til snøen legger seg i oktober/november. Fellene vil settes opp fra dalbunnen til opp over tregrensa. Fellene blir skjult i terrenget, og satt opp litt utfor stiene. Fellene vil bli merket med informasjonsskilt med kontaktinformasjon.

Det er planlagt å tømme fellene 9 ganger i løpet av innsamlingsperioden. Noen av felletypene er konstruert med en oppsamlingsenhet som inneholder ulike blandinger av 80 % sprit, vann, og propylenglykol. Til sammen vil det bli brukt ca 60 feller, hvorav 20 stk fylt med propylenglykol. Bare i korte perioder på noen dager skal fellene stå uten tilsyn. Alt materiale som samles inn vil bli tatt vare på av Tromsø museum, og være tilgjengelig for fremtidig forskning. Soppmyggmaterialet vil bli utsortert og artsbestemt. Arbeider fra forskningsprosjekt vil bli publisert.

Regelverk

Rohkunborri nasjonalpark ble vernet ved kongelig resolusjon 25. februar 2011. Formålet med nasjonalparken er å bevare et stort naturområde med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt spenn av naturtyper fra frodige gråor-heggeskoger, urskogspreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig dyre- og plantesamfunn til alpine naturtyper med canyon i Sördalen. Fjellreven er en art det skal tas spesielt vare på.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Nasjonalparken har en egen forskrift. I § 3 pkt. 7.1 fremgår det at Forurensning og forsøpling er forbudt. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt. Etter pkt 3.1 fremgår det at dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse.

Etter § 4 fremgår det at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter om dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Prosjektet er et samarbeid mellom Tromsø museum, Naturhistorisk Museum i Oslo og Norwegian Barcode of Life, og finansiert av artdatabanken. Formålet med prosjektet er kartlegging av soppmyggfaunaen i Norge. Omsøkte aktivitet i Rohkunborri nasjonalpark inngår altså i et nasjonalt kartleggingsprosjekt som det er viktig å få gjennomført. Soppmygggruppen er artsrik inntektsgruppe og har en viktig funksjon som nedbrytere av dødt materiale, og er matressurs for insektspisende fugler. Gjennomføringen av kartleggingsprosjektet vil ikke påvirke verneverdiene i nasjonalparken nevneverdig. Kartleggingsprosjektet vil bidra til bedre kunnskap om insekts faunaen i verneområdet og forbedre kunnskapsgrunnlaget for en god kunnskapsbasert forvaltning.

Søker har fremlagt en risikovurdering når det gjelder fare for mennesker og annet dyreliv, som kan komme i kontakt med virkestoffene/konserveringsmidlene som brukes i fellene. Fra databladene og opplysninger tolkes det dihten at stoffene betraktes som ufarlige i det omfang de skal brukes her.

Kartleggingsprosjektet gjennomføres av Tromsø museum, som er en ansvarlig forskningsinstitusjon. Kunnskapsgrunnlaget for gjennomføring av overvåkingen er god og tilfredsstillende naturmangfoldlovens § 8. Det er ikke fare for at andre kan søke om tillatelse på samme grunnlag og skape presedens for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet. Kartleggingen vil bedre kunnskapsgrunnlaget hva angår insektlivet i området.

Søker har erfaringer fra tidligere prosjekter vedrørende metode og bruk av materiell. Det legges til grunn at man på bakgrunn av denne opparbeidete kunnskapen bruker den beste kjente metodikken for fangsten som ansees nødvendig. På grunnlag av det som er nevnt ovenfor tilfredsstillende søknaden naturmangfoldlovens § 48 krav til å gi dispensasjon fra et vernevedtak og søknaden kan innvilges.